

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2020****ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)****ΚΕΙΜΕΝΟ**

Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt. Ibi Hannibal bellum cum Rōmānis componere frustra cupīvit.

Accipe nunc quid postea Nasīca fecerit. Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasīca se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?»

Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx līberique»? Ergo ego nisi reperissem, Rōma non oppugnarētur; nisi filium habērem, lībera in līberā patria mortua essem.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

cladem	:	τη γενική του πληθυντικού αριθμού
insidiis	:	την ονομαστική του ίδιου αριθμού
se (το 1ο του κειμένου)	:	τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο πρόσωπο
quid	:	την ίδια πτώση του ίδιου αριθμού στο αρσενικό γένος
diēbus	:	την αφαιρετική του άλλου αριθμού
aperte	:	τον συγκριτικό βαθμό
hanc terram	:	την αφαιρετική του ίδιου αριθμού
fines	:	τη γενική του ίδιου αριθμού
mināci	:	την ίδια πτώση στο ίδιο γένος και αριθμό του υπερθετικού βαθμού
animo	:	την αιτιατική του ίδιου αριθμού
conspectu	:	τη δοτική του ίδιου αριθμού
domus	:	την αιτιατική του άλλου αριθμού
mater	:	τη γενική του άλλου αριθμού

libera (το 1ο του κειμένου) : τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

audīvit	:	τη δοτική του γερουνδίου
complēvit	:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
revocavērunt	:	το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
componere	:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
cupīvit	:	την αφαιρετική στο σουπίνο
accipe	:	το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην παθητική φωνή
quaereret	:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του υπερσυντελικού στην ίδια έγκλιση και φωνή
esse	:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα
mentiebātur	:	το απαρέμφατο του ενεστώτα
potuisti	:	α. το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού και β. το απαρέμφατο του παρακειμένου
ingredienti	:	το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
cecidit	:	το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
peperissem	:	το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)
habērem	:	τη μετοχή του ενεστώτα στη γενική του ενικού αριθμού (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

Μονάδες 15

Γ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

Fabii Maximi	:	είναι	.....	στο	.....
quid (το 1ο του κειμένου)	:	είναι	.....	στο	.....
populāri	:	είναι	.....	στο	.....
mei	:	είναι	.....	στο	.....

Μονάδες 8

Γ1β. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη της παρακάτω πρότασης σε παθητική:

«**Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit**».

Μονάδες 6

Γ1γ. **domi**: να μετατρέψετε τον επιρρηματικό προσδιορισμό, ώστε να δηλώνει κίνηση προς τόπο.

Μονάδα 1

Σύνολο μονάδων 15

Γ2α. «Paucis post diēbus»: να αναδιατυπώσετε τη φράση χρησιμοποιώντας το **post** ως πρόθεση.

Μονάδες 3

Γ2β. «Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt»: να ξαναγράψετε την παραπάνω περίοδο, αφού συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή.

Μονάδες 4

Γ2γ. «Ergo ego nisi peperissem, Rōma non oppugnarētur»: να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο, ώστε να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

Μονάδες 4

Γ2δ. «Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit?»: να αναδιατυπώσετε την ερώτηση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 4

Σύνολο μονάδων 15

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 17.00.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ